

Térábrázolás

Orosz András

Fotográfia szak, BA, nappali

MATE Kaposvári Campus Rippl-Rónai Művészeti Intézet

Belső témavezető: Károly Sándor Áron DLA, egyetemi docens, Média tanszék

Az ember alaptermészetéből adódóan alkotásra és létrehozásra törekszik. Ez megnyilvánul többek között abban, hogy a történelem során hogyan alakította ki saját életterét és civilizációját. Ehhez hozzátartozik mindaz a megismerés a világról, mely arra ösztökélte, hogy minél pontosabb és strapabíróbb szerkezeteket hozzon létre legyen szó akár a szó fizikai, vagy átvitt értelmezéséről.

Szakedolgozatom a tér ábrázolásával foglalkozik. Azt vizsgálom művészet és fotótörténeti aspektusból, hogy az emberiség létezése során mikor jött el az a válaszpont, mikor megszületett a művészetben a tér ábrázolásának vágya. Valamint, hogy ez a vágy hogyan elégült ki a különböző tendenciák során, és hogy hogy jutottunk el a stilizált, termélység nélküli ábrázolástól a természethű ábrázolásig, majd onnan az absztrakción át egészen a virtuális, digitális terekhez. Kutatásom kronológiájának kiindulópontja az őskor, ahol a barlangrajzok vizualitását vizsgálom, melyek felettébb kezdetlegesek voltak. Analizációm további állomásai az itáliai reneszánsz, ahol elsőként kezdtek el a művészek a tér ábrázolásával és a rövidüléssel foglalkozni, majd innen elérünk a manierizmushoz, ahol a reneszánsz által kidolgozott matematikai és mértani perspektíva-rendszert szánt szándékkal felborították. Vizsgálódásomat az avantgárd művészeti tendenciákkal folytatom, ahol az olyan meghatározó korszakok térhez való viszonyulását taglalom, mint például a kubizmus. Kitérek arra is, hogy a modern művészetek milyen kölcsönhatásban vannak az 1839-ben megjelent fotográfiával.

A fotográfia történetében is szintén fellelhetők hasonló tendenciák a tér ábrázolására és torzítására, melyekre szintén hozok példákat. Vizsgálom, hogy a fotográfia feltalálása milyen hatással volt a művészetre és fordítva, és azt, hogy az emiatt kialakult piktorializmus miatt és után egyéb befolyásoló tényezők mellett milyen vizualitás és stílus alakult ki. A fotográfiai tér módosítására, illetve torzítására az egyik legalapvetőbb példa, ami a fotótörténet egyik leghíresebb sorozata, André Kertész *Distortions* c. munkája, mely 1933-ban jelent meg.

Tanulmányom a fotográfia történetének kezdeti vonulataitól a digitális képalkotáshoz és képmanipulációig terjed. Ezen belül ismertetem, hogy milyen módszerek léteznek a tér ábrázolásának módosítására mind analóg, mind digitális apparátusokkal.

Szakdolgozatom végén található vizsgamunkám pedig szintén a tér ábrázolásával foglalkozik. Azt vizsgálom, hogy lehet-e a fotográfia által már önmagában redukált 2 dimenziós teret még tovább redukálni, miközben új térérzetet kap a kép bizonyos torzulások végbemenetele következtében. Képeim vizuális reprezentációja annak a gondolatomnak, miszerint lehetséges-e egy fordított kapcsolatot létrehozni ember és környezete, tere közt. Vizsgálódásom arra a következtetésre jutott, hogy a fotográfia technikai segítségével az előbb említett fordított kapcsolat létrehozható, ugyanis az ember már megjelenése óta alakítja és ezzel módosítja környezetét, azonban eljárásom által ez a kapcsolat megfordul, és a fotográfiákon a tér lesz hatással az emberre, aki ily módon elszenvedti a torzulást. Képeimen az ember statikus, valamint a fotográfia technikai adottságai miatt létrejövő rideg, megfagyasztott pillanatszerűsége felbomlik a torzulások végbemenetele során, mely így új termélységet kap, mely látványvilága a kubizmus és a szürrealizmus vizuális jegyeit is magán hordozza.